

Spansk på norsk

- FRA KLIPPFISKHANDEL TIL
FREDAGSTACO – HISTORIEN
OM SPANSKFAGET I NORGE

Av Ane Christiansen

Gjengitt med tillatelse fra
Novus forlag

Omtalt av **Kristian Ross**, lærer i fremmedspråk ved Saltdal videregående skole

For 30 år siden, da jeg var nyutdannet tysklærer, kom jeg over Erling Vaaglands bok I medgang og motgang. Skolefaget tysk fra 1869 til i dag. Det var overraskende interessant lesning, og satte det jeg drev med på skolen, inn i en sammenheng jeg ikke hadde vært bevisst på før. Tretti år senere er jeg også spansk lærer, og stor var derfor nysgjerrigheten da jeg fikk høre at det akkurat er gitt ut en bok om spanskfagets historie i Norge, Spansk på norsk. Fra klippfiskhandel til fredagstaco – historien om spanskfaget i Norge, på Novus forlag.

For oss som ikke har vært spansk lærer i mer enn 15 år – det gjelder antakelig de fleste som underviser spansk i norsk skole i dag – er det en selvfølge at spansk er et stort fag, og at det er helt kurant å velge spansk som fremmedspråk. Christiansens bok forteller imidlertid om et språkfag som har en ganske annen historie enn tyskfaget. Før de siste tiårene av forrige århundre var faget så godt som ikke-eksisterende i Norge. I løpet av kort tid har interessen for spansk eksplodert, og det er nå som kjent det mest populære fremmedspråket.

Boka er ikke veldig tykk, men Christiansen har gjort et grundig arbeid. Her kan vi lese alt om hva slags skoler som var de første til å tilby spansk, og om hvordan vekslende læreplaner etter hvert har gitt rom for faget i hele det norske skoleverket. En komplett oversikt over læreverk i spansk på norsk finner vi også. Boka favner dessuten videre enn bare skolen. Både universitetenes spanskundervisning og undervisningstilbud til voksne som studerer spansk på fritiden, er fylldig omtalt. Og alt er satt inn i en historisk sammenheng som gir leseren en forståelse av hva som kan ha

gitt mange i Norge et ønske om å beherske spansk, enten det er klippfiskeksport på 1800-tallet, fascinasjonen for «Sydens land» eller en interesse for latinamerikansk politikk.

Til tross for bokas store detaljrikdom er den velskrevet og lettlest. Det som gjør den så spennende – ja, det var rett og slett vanskelig å legge boka fra seg om kvelden – er historien om alle menneskene som har drevet fram spanskfaget i Norge. Her har Christiansen gjort en formidabel innsats med å spore opp og snakke med de gjenlevende pionerene, og med etterkommerne av dem som har gått bort. Boka inneholder mange fascinerende

historier om mennesker som fattet interesse for spansk og latinamerikansk språk og kultur og klarte å tilegne seg språket, og som deretter opprettet fag og produserte egne læremidler, nærmest mot alle odds.

Som spansklærer med stor kjærlighet til faget føler jeg takknemlighet overfor Ane Christiansen, som har reist land og strand rundt for å intervju alle disse menneskene før det er for sent. Det er gripende å lese om kunnskapshungrige unge nordmenn som dro til Spania for å lære seg språket lenge før masseturismens tid, og om Handelshøyskole-læreren som tok hyre på skip i sommerferien for å lære seg spansk

sjømannsspråk. Og ikke minst om unggutten i Brønnøysund som får lyst til å lære seg spansk på grunn av en rar, gammel mann som har kommet hjem til småbyen etter et langt liv i Mexico. Siden blir unggutten en av de viktigste spansklærer-pionerene i Norge. Da historien om meksikaneren fra Brønnøysund dukker opp igjen mot slutten av boka, er det vanskelig å holde tårene tilbake.

Spansk på norsk er en grundig og detaljert fagbok, og siden Christiansen har viet så stor plass til historiene om enkeltmenneskene, er det også blitt en usedvanlig lesverdig bok for alle med interesse for spansk språk og spanskfaget i Norge.

